

Remissvar: Betänkande SOU 2016:78, Ordning och reda i välfärden (Välfärdsutredningen)

Bakgrund

Härnösands kommun har erbjudits möjlighet att yttra sig över förslaget till nytt regelverk för offentlig finansiering av privat utförda välfärdstjänster.

Övergripande ställningstaganden

Härnösands kommun står bakom utredningens syfte; att säkerställa att offentliga medel används till just den verksamhet de är avsedda för och att eventuella överskott som huvudregel ska återföras till den verksamhet där de uppstått.

Härnösands ställer sig väsentligen positiv till det framlagda betänkandet med dess förslag och vill lyfta fram följande synpunkter och tillägg till de framlagda förslagen:

Härnösands kommun tillstyrker förslaget om att endast **juridiska personer med tillstånd** ska få ta emot offentlig finansiering inom välfärdssektorerna.

Härnösands kommun tillstyrker det förslag om **begränsning av rörelseresultat** som föreslås.

Det finns starka skäl att utveckla eller **justera regelverket för** de aktörer som verkar inom den **ideella sektorn**.

Härnösands kommun menar att ett krav bör ställas på att såväl kvalitetsmål som formulering om återinvestering av överskott i verksamheten, ska finnas i bolagsordningens **syftesparagraf**, för de företag som verkar i välfärdssektorn.

Härnösands kommun tillstyrker de förslag som utredningen presenterar med syfte att förbättra **förutsättningar för idéburna organisationer** att verka inom välfärdssektorn.

Vidare är de ökade krav som föreslås gällande **ägar- och ledningsprövning** av aktörer inom välfärdssektorn är väsentligen positiva. Det är dock även i detta fall angeläget att säkerställa att regleringen inte drabbar ekonomiska eller ideella föreningar.

Härnösands kommun delar utredningens bedömning om att en transparent redovisning av ekonomisk information avseende välfärdstjänster, är angelägen för att upprätthålla legitimitet för välfärdssystemen, och menar att frågan om **redovisning på enhetsnivå** fortsatt bör hållas aktuell.

Härnösands kommun efterlyser en tydligare ordning för kommunens roll i samband med **ägarbyten** mellan välfärdsföretag och menar att kommunens godkännande ska gälla när detta sker.

Härnösands kommun vill framhålla att vinstdrivande verksamhet inom **skolorrådet** rymmer en vidare problematik som relaterar till segregering i samhället. Det kan av det

Datum
2017-02-28

skälet vara befogat att ange skarpare vinstbegränsningar inom skolområdet än övriga områden.

Beskrivning av Härnösands kommuns ställningstaganden

”Välfärdstjänster är inte vilka tjänster som helst. Deras grundläggande betydelse för medborgarnas liv och hälsa innebär att konsekvenserna vid olika slags misslyckanden kan bli stora. Med aktörer som drivs primärt av vinstsyftet finns större risker för att verksamheter, i syfte att hålla nere kostnaderna skär ned på sådan kvalitet som är svår att mäta och följa upp, sänker personaltätheten eller utformar sin verksamhet för att dra till sig brukare som är förknippade med låga kostnader.”

Så lyder en del i utredningens sammanfattning av den kartläggning som gjorts av privata aktörer inom den offentligt finansierade välfärden. Härnösands kommun tillstyrker huvudsakligen de förslag till åtgärder som utredningen presenterar i sitt betänkande. Kommunens ställningstaganden redovisas nedan.

Vinstbegränsning

Härnösands kommun tillstyrker förslaget om att endast juridiska personer med tillstånd ska få ta emot offentlig finansiering inom välfärdssektorerna.

Härnösands kommun tillstyrker vidare det förslag om begränsning av rörelseresultat som utredningen föreslår. Det finns starka skäl att utveckla eller justera regelverket för de aktörer som verkar inom den ideella sektorn, där större fluktuationer i resultatnivåer kan krävas för att upprätthålla verksamheten över tid. Vi menar att det är angeläget att de åtgärder som syftar till att resurser stannar i välfärdssektorn, inte drabbar de ideella aktörer som verkar och som knappast är målgrupper för de åtgärder som föreslås i utredningen. Vidare ställer sig kommunen positiv till den flexibilitet som föreslås för nya aktörer att kompensera för inledande förluster eller svaga resultat.

Krav på kvalitetsmål och återinvestering i syftesparagrafen

Härnösands kommun menar att ett krav bör ställas på att såväl kvalitetsmål som formulering om återinvestering av överskott i verksamheten, ska finnas i bolagsordningens syftesparagraf, för de företag som verkar i välfärdssektorn. Kommunen delar utredningens uppfattning om att ett sådant krav inte i sig är en tillräcklig åtgärd, men en viktig markering om att det är kvalitet, snarare än vinst som är syftet för de aktörer som erhåller offentlig finansiering för välfärdstjänster.

Samverkan med idéburen sektor

Härnösands kommun tillstyrker de förslag som utredningen presenterar med syfte att förbättra förutsättningar för idéburna organisationer att verka inom välfärdssektorn. Det gäller såväl de föreslagna justeringarna i regelverket för upphandling, som en ny lag om valfrihetssystem som ersätter nuvarande LOV, med tydligare möjlighet att reservera valfrihetssystem för idéburna aktörer. Härnösands kommun tillstyrker vidare de informations- och vägledningsuppdrag som utredningen föreslår till Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF) och Upphandlingsmyndigheten, avseende idéburna aktörer och förstärkning av Idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Ägar- och ledningsprövning

Utredningen föreslår att lämpligheten prövas hos ägare- och ledning inom privata utförare. Vi stödjer förslaget och förutsätter att en ny prövning görs vid förändringar i ägare och ledning. Det är dock angeläget att säkerställa att regleringen inte drabbar ekonomiska eller

Datum
2017-02-28

ideella föreningar, som verkar under andra förutsättningar, exempelvis föräldrakooperativa förskolor.

Transperens och trovärdighet

Härnösands kommun delar utredningens bedömning om att en transparent redovisning av ekonomisk information avseende välfärdstjänster, är angelägen för att upprätthålla legitimitet för välfärdssystemen, och menar att frågan om redovisning på enhetsnivå fortsatt bör hållas aktuell.

Skolans särskilda utmaningar

En likvärdig och högkvalitativ skola för alla är en av de viktigaste samhällsliga uppgifterna.. Det handlar om våra barn och ungdomars lika möjligheter att forma sina egna liv, oberoende av social tillhörighet, bostadsort och andra förutsättningar. Skolan är den samhällsinstitution som ska rusta framtidens medborgare för de utmaningar som vi står inför. Härnösands kommun vill därför framhålla att vinstdrivande verksamhet inom skolområdet rymmer en vidare problematik relaterad till segregering i samhället och barns och ungas möjligheter at forma sina liv. Det kan av det skälet vara befogat att ange skarpare vinstbegränsningar inom skolområdet än övriga områden.

Fred Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande